

Inleiding

Vakantiegangers die naar de kust trekken en er een paar dagen willen verblijven, kiezen natuurlijk graag een appartement met zicht op zee. Ik herinner me een kort verblijf in een appartement van één van mijn vrienden met inderdaad dat fameuze zicht op zee. Hoe fascinerend en zalig was het om ieder moment van de dag de horizon te overschouwen, wegdromend in een zetel, tijd en plaats vergetend. Wanneer we dan uit het schijnbare niets een mast van een boot zagen verschijnen die over de horizonlijn leek te glijden en we onze ogen daarop probeerden te fixeren, mochten we een gevoel van tegelijk grootsheid en nietigheid ervaren. Het is deze wondere combinatie die ik steeds ervaar wanneer ik langs de kustlijn wandel: het immense van de zee die me in haar grootsheid probeert in te nemen en de nietigheid die ik in mezelf voel tegenover het quasi-eindeloze dat het wateroppervlak uitstraalt.

Een toeven aan de kustlijn helpt ons om tegelijk de grootsheid en de nietigheid van ons leven te erkennen. Grootseheid, wanneer we ons leven plaatsen in het perspectief van de eeuwigheid, nietigheid wanneer we onszelf zien als dat kleine stipje op de werelddol en dan nog eens omgeven

door het eindeloze heelal. We moeten beide koesteren als de realiteit waarin ons leven gevat is: het ene doet in ons iets van Gods grootheid zelf ontwaren; we zijn immers van zijn geslacht. Het andere maakt ons nederig en brengt ons tot de zo belangrijke zelfontleding.

Op mijn werktafel ligt een cartoon, onlangs verschenen in één van de Vlaamse kranten, waarop een aantal oudere personen in een leefkamer van een rustoord weggezakt in hun zetel zitten. “Dus men wist van bij mijn geboorte dat ik zou doodgaan en dat is mij nooit gecommuniceerd?!” , horen en zien we de oude man klagen tegenover zijn kamergenoten. We kunnen niet anders dan even lachen met deze cartoon, maar tegelijk werpt het ons op een harde realiteit: hoe mensen weigeren met de dood, hun eigen dood geconfronteerd te worden en dit steeds maar van zich wegduwen, in de ijdele hoop wellicht daarmee de dood zelf van zich af te houden. “Laat ons daar niet over spreken en zeker niet aan denken”, horen we velen antwoorden wanneer dit onderwerp even op de tafel komt. Het is alsof ze de horizon van hun leven niet willen zien en weigeren zich te laten fascineren door dat grandioze perspectief dat hen en ons wordt aangeboden. Want is het geen verrukkelijke boodschap te mogen vernemen dat het leven niet gesloten is op wat we er hier op aarde van zien en meemaken, maar dat achter de horizon van ons bestaan zich het onmetelijke en het onnoemelijke uitstrekt, iets wat geen oog heeft gezien en met geen woorden kan worden uitgedrukt wat God voor ons heeft bereid?

Neen, we vinden geen woorden noch uitdrukkingen die voldoende zijn om de eeuwigheid te omschrijven. We

kunnen er alleen van dromen. Maar het is een droom die niet zoals bij onze nachtelijke dromen als een zeepbel uit mekaar spat bij het ontwaken, maar een droom die zich als een groeiend verlangen in ons mag ontwikkelen om eens volle werkelijkheid te mogen worden.

Het is over deze werkelijkheid, waarover ieder beeld totaal ondermaats blijft en ieder woord een volstrekt onvoldoende krijgt, dat we samen met jullie even willen mediteren. We grasduinen daarvoor in de Schriften en luisteren graag naar Jezus Christus wanneer Hij het heeft over zijn Vader in de hemel, en zijn apostelen bijna verloren naar de hemel starend achterlaat met de belofte dat Hij een plaats voor hen bereidt. Ja, deze plaats is ook voor ons bereid en in geloof mag dit ons leven grondig tekenen en kleuren.

Is het wegdeemsteren van dit geloof in de eeuwigheid niet eigen aan onze huidige tijd, waar een lange secularisatiebeweging is overgeslagen in een volstrekt secularisme waarbij alles wat niet tastbaar en zagezegd met het menselijke verstand te vatten is ontmythologiseerd diende te worden, om dan als naïeve verhaaltjes en als zoethoudertjes voor kinderen en kwezels weggeworpen te worden? Heeft men hier niet letterlijk het kind met het badwater weggegooid? De consequentie ervan is dat het leven daardoor verengd en ingeperkt werd tot wat zichtbaar en tastbaar is, terwijl men vroeger kon schouwen over de horizon heen en wat zich daar achter als het eeuwige leven uitstreckte. Wie kan er vandaag nog spreken over de dood als overgang naar een beter leven, naar een eeuwig leven dat in feite nu reeds begonnen is, maar dat zich pas later ten volle zal laten kennen naar een leven totaal opgenomen

in Gods liefde? De dood is een eindstation geworden en daardoor gedegradeerd tot de grote boeman van het leven, de ultieme rustverstoorder die men enerzijds zo ver mogelijk in de toekomst probeert weg te duwen, maar die men anderzijds zelf toeroept om vervroegd aan te komen als het leven hier zogezegd ondraaglijk wordt.

Ik heb geprobeerd over dit thema realistisch en tegelijk positief na te denken. We moeten de dood en het lijden dat dit veroorzaakt niet verbloemen. Bij eenieder zal er een zekere vrees aanwezig blijven, zelfs bij hen die sterk geloven in het eeuwig leven, omdat een stap zal moeten worden gezet in het volstrekt onbekende. Maar wanneer we onszelf de gelegenheid verschaffen om over dit onbekende na te denken, te mediteren, te bidden, hoeft de dood waar we allen naartoe leven geen angstig doembeeld meer te blijven, maar is het een deur waar we allen doorheen moeten en die we allen op een zeer unieke wijze zullen moeten openen. De ene zal wat harder moeten duwen dan de andere, om dit beeld te gebruiken. Maar eenmaal de drempel overschreden, wacht ons waar we nu echt over mogen dromen en waarvoor we alle superlatieven mogen uitspreken die we in onze woordenschat rijk zijn. Laten we dan ook ruimte geven aan dit scenario in ons leven waarin de apotheose met de woorden geloof, hoop en liefde mag worden neergeschreven. En we herinneren hier aan de woorden van Sint-Paulus: “Thans zien we in een spiegel, onduidelijk, maar dan van aangezicht tot aangezicht. Thans ken ik slechts ten dele, maar dan zal ik ten volle kennen zoals God mij kent. Nu echter blijven geloof, hoop en liefde, de grote drie; maar de liefde is de grootste”

(1 Kor. 13, 12-13). Want “de liefde vergaat nimmer” (1 Kor. 13, 8). Wat een heerlijk perspectief!

© Zak, *De Morgen*, 18 juni 2021

Br. René Stockman
Broeder van Liefde